

Questio Tertia

Sicut est nec secum, quia bonum est ens reale sed veritas est bonum intellectus. Item tunc veritas est nichil et per consequens laborantes ad sciendum veritatem laboraret ad sciendum unum nichil quia omne ens rationis nichil est quod aliquid et res concurunt ergo quod non est res est nichil.

Contra queritur in quo formaliter est veritas qua, est verum sortem currere. Forte dicas quod est subiectum in intellectu. Contra compositione que est in intellectu significat verum vel falsum significatum eius est obiectum ergo in obiecto est subiectum vero veritas sicut enim sanitas non est in urina quod est signum eius ita nec veritas in mente quia est signum eius. Item omnis respectus est in suo fundamento scilicet fundamentum veritatis est in re. Item quicquid est in intellectu est vera res oportet ergo quod veritas item per aliam veritatem esset vera. Nec potest dici secundum scilicet quod veritas sit subiectum in rebus quia aliquando res de qua formatur propositione vera non est a parte rei ut prius dicendo adam est homo vel nulla chimera est. Item dicendo homo non est animus quero vel illa veritas est in homine vel in animo non est potior ratio de uno quam de altero igitur et ceterum.

Chomo autem ex lactantio in libro de opificio dei probando quod sensus noster dicitur etiam per accidens quod estimeamus unam rem esse duas non est ex defectu sensus sed potius intellectus.

Decimo arguitur si visus deciperetur per accidens hoc marum esset per colorem causatum ex transitu radium solaris per vitrum. Sed hoc est falsum quia quero a quo causatur talis color contra partem non a sole oportet agens esse simul cum passo nec ab aliquo alio. Item si sensus decipitur sequitur quod non possumus aliquid certitudinaliter demonstrare quia non potest esse maior certitudo in conclusionibus quam principiis.

Condecimo queritur de intellectu angelico quoniam per respectum ad ipsum aliquid dicitur verum quia eius cognitione nec causatur a rebus nec est causa respectus. **A**d 1. dicitur quod etiam anima est subiectum bonitatis vel malicie ut prius de bonitate morali et ideo non solum in rebus extra animam est bonitatis sed etiam in rebus dicitur esse bonitas et non veritas quia bonitas rerum non est ex actu appetitus sicut veritas est ex actu intellectus. **A**d aliud dictum est supra quod prius est obiectum intellectus.

Consecutio 2. dicitur quod deus cognoscit falsum et etiam cognoscit malum tamen propter hoc malum non dicitur esse in eo sed an deus sit propositione falsa videtur quod non quia tunc in ipso esset falsitas unde deus non componit nec dividit Secundo dicitur quod falsitatem esse in aliquo ut in cognoscere non est in cognitione falsitatem sed habere perceptum representare re aliud est quod sit ut est apprehendere uniformitatem rei ad intellectum ubi tamen non est uniformitas. **A**d 3. patuit in primo phisico in rebus enim ipsis est quedam veritas et in intellectu nostro et in deo.

Consecutio 4. dictum est ibidem quod deus est veritas et sic veritas fuit ab eterno tamen nulla erat falsitas nec aliqua propositione falsa fuit tunc formata. **S**ed queritur an sicut est aliqua relatio rei ad intellectum ita etiam sit aliquis respectus rei ad voluntatem et si sic queritur an comparatio causata in obiecto per actum voluntatis sit relationis rationis unde multi dicunt quod deus prius voluit sortem fore quam iudicaret ipsius fore. Quod ritur ergo an illa habitudo voluntatis ad rei voluntatem

Articulus Quartus.

sunt relatio realis vel rationis non secundum quod non causatur per actum comparativum nostri intellectus sed per actum voluntatis potest dici quod ideo est relatio rationis quia non habet esse nisi in intellectu vel per voluntatem que aliquomodo rationalis est. **2.** dicitur quod non omnis relatio rationis fit per actum intellectus quod aliqua est relatio rationis fantasie ad fantasiatum ista ratiocinio procedit actum intellectus.

Contra 5. videtur quod due propositiones non possunt esse simul in intellectu quod non possumus plura intelligere. Sed contra tunc nunc aliquis posset scire vere se intelligere lapidem quod adueniente ista secunda intellectione cessat prima. Forte dicas quod per istam secundam ego etiam intelligo lapidem. Contra tunc ista secunda intellectio habebit duo obiecta. scilicet intellectio nem et lapidem. Forte dicas quod plures intellectiones subordinante punit eum non sicut propria falso non subordinantur et ideo non sunt simul licet una hypothetica sit in mente que tamquam est simplex qualitas nec incouerit deum causare accusis falsitatis sicut causas substantiam odij.

Contra alia satis patet ex primo perihar.

Contra 6. dicitur falsitas est in adequo ergo non est ens positivum. Item scilicet de veritate q. 1. ar. 10. ad. 3. dicitur nichil simpliciter esse falsum id est aliquid simpliciter sit malum et simpliciter falsitas nichil est. Item quod proprietas falsi sit falsitas sicut in intellectu quod proprie in intellectu dicitur falsitas quod non solum apprehendit sed indicat sed etiam falsus indicat unde visus discernit iter album et migrum ut de supra lez non discernat iter colorum et sonum id est ergo in sensu apprehendente non sit proprie falsitas tamen in suo iudicio potest esse falsitas proprie ut videtur ex scilicet de veritate q. 1. ar. 11.

Consecutio 7. dicitur quod oportet contrarium esse ens positivum tamen includit aliquo modo priuationem oppositi. **2.** dicitur quod aliquid dicitur esse possibile alicuius non est esse falsum est simpliciter ut dicit scilicet de potestate q. 6. ar. 1 ad. 15. et ideo aliquid est falsum simpliciter. Nec ad falsum sufficit re aliter esse in se quam in intellectu quod tamen intellectus est falsus intelligendo universaliter ut dicit scilicet de potestate q. 7. ar. 6.

Dicitur 4. sic proceditur videtur quod substantia intellectiva non unitatur corpori quia in tertio de anima physica dicitur quod substantia non est sine corpore intellectus autem intelligit animam humanam sicut forma anima humana non unitur corpori. Item videtur per se vel per accidens non primum quod unitur per unionem que est accidens ergo unitur per accidens nec secundum quia tamen ex ipsa et corpore non fieret unum per se contra physica in secundo de anima. Sed contra per diffinitionem anima est actus corporis organi physici ergo in forma corpus physicum. **C**onsecutio 5. respondet dicendum hic videnda sunt. **2.** **C**ontra primo an anima intellectiva a qua homo denominatur intellectus sit subiecta separata vel forma hominis. Secundo an sit unus intellectus in omnibus hominibus. Et non capio intellectum pro accidente de 2a. specie qualitatis sed pro subiecta a qua homo dicitur intellectus. **C**onsecutio 6. an anima conuenienter unitur tamen corpori. **C**ontra 7. ad. 1m. dicit San. Thos. 1. 2. contra gen. ca. 57. secundum platonem nulla subiecta intellectus potest esse forma corporis. sed quia hinc positione ipsa anima natura contradicere videbatur quia homo componitur ex anima intellectuali et corpore ideo plato dixit animam unitri materie sicut mos